

Nr 242.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om delning av jord å landet m. m.*

Av skäl, som redan antytts i motionen nr 241, kan den underställning av avstyckningar, som föreslås enligt förslaget till lag om delning av jord på landet, icke anses vara betryggande. Åtminstone ej beträffande sådana avstyckningar, som avsetts med norrländska ägostyckningslagen, nämligen utbrytning av hemmansdelens huvudsakliga jordbruk från skogsmarken. Enligt nämnda ägostyckningslag skall verkställda ägostyckningar underställas konungens befallningshavande. En liknande bestämmelse är för kontrollen alldeles nödvändig för det nyss antydda fallet. Norrlandslagen avsåg visserligen alla ägostyckningar och gjorde för dem lika bestämmelser. Detta berodde därpå, att i Norrland fanns högst få herrgårdar. De ägostyckningar, som voro vanliga och mest hotande, var utbrytningar av de gamla bondehemmanens inägojord från skogsmarken. I en för hela riket eller åtminstone för Norrland och Svealand gällande lagstiftning i enahanda syfte kunna den norrländska ägostyckningslagens bestämmelser och krav på kontroll numera uttryckligen begränsas, till just de fall, varom nu är fråga.

Man kan ifrågasätta att lägga kontrollen på ägodelningsrätten i stället för befallningshavanden. Ingenera utvägen är särdeles framstående, men bådadera äro vida bättre än ingen. Kontrollen beror här som eljest på förstånd för och medkänsla med det som skall kontrolleras. Även landshövdingarna och domhavandena kunna hava olika fallenheter. Ägodelningsrätterna kunna hava ett visst företräde genom att de skola sysselsätta sig med jorddelningsfrågor och således ej drunkna i en mängd andra göromål. Å andra sidan äro bisittarna, så vitt förslaget får råda, gemenligen valda av jordägareklassen och tillhöra densamma. De sakna således icke blott intresse tillräckligt för den föreliggande frågan, utan stå också ofta med sina sympatier på bolagets eller den enskilde godsägarens sida, eller överhuvudtaget med jordägareintresset, som mångenstädes kräver fri styckning av sin egendom utan inblandning av lagar eller ämbetsmän.

Valet är svårt. Jag hemställer,

att riksdagen ville besluta den förändring i förslaget till lag om delning av jord på landet m. m., att avstyckning av hemmansdels huvudsakliga jordbruk från skogsmarken skall underställas länsstyrelsen eller eventuellt i stället ägodelningsrätten.

Stockholm den 19 februari 1926.

Carl Lindhagen.
